

Årsberetning fra censorformandskabet for HD uddannelserne for perioden fra den 1. oktober 2010 til den 30. september 2011

Formandskabets sammensætning i beretningsåret:

Censorformand:

Direktør, Mads Bjerre, HD
Classensgade 57, 2.tv., 2100 København Ø.
e-mail: bjerre@eoec.dk

Censornæstformænd / faglige kontaktcensorer:

Statsaut. revisor, Flemming Adamsen, HD (kontaktcensor for HD-R og HD-ØP)
Hybenrosevej 3, 8541 Skødstrup.
e-mail: lenadam@post10.tele.dk

Planlægningchef, Annette Bang Andersen, cand.merc. (kontaktcensor for HD-O)
Sankelmarksvej 35, 8600 Silkeborg.
e-mail: anttande@rm.dk

Direktør, Erik Hjortkær Andersen, cand.merc. (kontaktcensor for HD-A og HD 1.del)
Ledøje Bygade 8, Ledøje, 2765 Smørum.
e-mail: eha@post8.tele.dk

Direktør, Peter Carøe, cand.merc. (kontaktcensor for HD-IB)
Maltevangen 5, 2820 Gentofte
e-mail: peter@caroe.org
(tiltrådt pr. 2011-04-01)

Civilingeniør, Thomas Asger Hansen, PhD (kontaktcensor for HD-SCM/LOG)
Egeskovvej 17, Hald Ege, 8800 Viborg.
e-mail: thomasasgerhansen@gmail.com

Direktør, Teddy K. Jacobsen, cand.polit. (kontaktcensor for HD-F)
Kærparken 5, 2800 Lyngby.
e-mail: tj@tj-management.dk

Direktør, Mikael Vest, HD (kontaktcensor for HD-FR)
Saturnvej 19, 4040 Jyllinge.
e-mail: vest@vinderstrategi.dk

Der er i løbet af beretningsperioden foretaget følgende ændringer i formandskabets sammensætning og funktionsvaretagelse:

Kontaktensorfunktionen for HD-ØP har i tidligere årsrapporter fejlagtigt været markeret hos Thomas Asger Hansen. Den varetages af Flemming Adamsen.

Efter etableringen af HD 1.del på Niels Brock / EA-CBA pr. ultimo 2010 varetages kontaktensorfunktionen pr. 2011-01-01 af Erik Hjortkær Andersen.

Kontaktensorfunktionen for HD-IB (International Business) varetages pr. 2011-04-01 af Peter Carøe.

Peter Carøe er født i 1956 – er cand.merc. – og er engageret i finansiering, nationaløkonomi og udenrigshandel. Har været censor siden 1995.

Ny specialeretning HD-IB (International Business)

Efter i en årrække at have været en delmængde af HD-A har den tiltagende fokus på internationaliseringen nødvendiggjort etablering af specialeretningen HD-IB. Dette har medført etablering af en særskilt censornæstformandsfunktion herfor.

Antallet af HD studerende

Opgjort pr. oktober 2010 er det totale antal HD studerende:

Aalborg Universitet	508
Aarhus Universitet, AU-Herning	455
Aarhus Universitet, Business and Social Sciences	929
Copenhagen Business School	3.031
Niels Brock / EA-CBA	76
Syddansk Universitet	1.659
Total:	<u>6.658</u>

Indledning

På mange måder går det ganske godt på HD uddannelserne, set med censorernes øjne. Her i 2011 har vi været på tværgående censur på alle institutionerne. Censorformandskabet oplever en generel positiv udvikling på universiteterne på iagttagelsesområderne, dog med de variationer der naturligt vil opstå blandt, henholdsvis i forhold til, denne kreds af selvstændige forskningsbaserede institutioner.

2010/2011 er også året hvor censorsekretariatet er flyttet til Århus, hvor vi har fået egen hjemmeside www.censorerne.dk og hvor vi har optrappet møde- og kommunikationsaktiviteter – alt sammen for at servicere censorerne så de kan yde det optimale for vore opdragsgivere og medvirke til gode, udviklende og korrekte eksamenssituationer og bedømmelser.

Kontakten til Undervisningsministeriet

Kombinationen af ministeriets årlige censorformandsmøde og den ukomplicerede kontakt på både formelt og uformelt plan i løbet af beretningsåret opfattes af censorformandskabet som et frugtbart samarbejde.

I forbindelse med ministeriets omstrukturering i løbet af året er det med glæde konstateret, at de gode relationer er overført til nye sagsbehandlere. Der har i den forbindelse været kontakt for en gensidig orientering om samarbejdet.

Censorkorpset

Ved starten af beskikkelsesperioden fra den 1. april 2010 til den 31. marts 2014 var der 615 censorer i censorkorpset for HD uddannelserne, med en aftagerandel på 79%.

Efterfølgende er i foregående beretningsperiode beskikket yderligere 32 censorer (apr. 8 + aug. 24), samt i indeværende beretningsperiode 64 (jan. 25 + jul. 39) censorer til korpset – en tilgang på i alt 96, heraf 27 efter indstilling fra Aarhus Universitet, Business and Social Sciences i perioden fra januar til juli 2011. Justeret for en naturlig afgang på 12 censorer over denne periode består censorkorpset for HD uddannelserne pr. juli 2011 af 699 censorer.

Censorformandskabets egne møder

Der har været afholdt møder i formandskabet i beretningsåret
den 15. november 2010 på AAU – Aalborg Universitet
den 3. februar 2011 i form af en skriftlig orientering
den 9. maj 2011 på CBS – Handelshøjskolen i København

Censorformanden har derudover løbende kontakt til de enkelte næstformænd, hvor mere specifikke spørgsmål drøftes.

Censormøder

Censormøder med i alt 132 deltagende censorer er afholdt
den 14. september 2010 på SDU – Syddansk Universitet, Kolding
den 22. september 2010 på CBS – Handelshøjskolen i København
den 27. september 2010 på ASB – Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
samt den 15. november 2010 på AAU – Aalborg Universitet.

Censormøderne er arrangeret i fællesskab mellem censorkorpset for HD uddannelser og censorkorpset for erhvervsøkonomiske Bachelor-, Kandidat- og Masteruddannelser.

På censormøderne er foretaget introduktion til samt debat af aktuelle forhold i relation til censoraktiviteter og -forpligtelser. Hovedtemaet omfattede diskussion af forskelle mellem regler og praksis på Undervisningsministeriets hhv. Videnskabsministeriets områder. Derudover har der været fokus på snyd og plagiering samt den mundtlige karaktermeddelelse med udgangspunkt i målbeskrivelser og karakterbekendtgørelse.

Baseret på diskussionerne blev der indsamlet indtryk fra de centrale problemfelter i det løbende censorvirke til brug for udarbejdelse af en generel censorvejledning. Samtidig har disse input dannet grundlag for udarbejdelse af hjemmesiden www.censorerne.dk samt opdatering af dens indhold generelt.

Den 13. september 2011 blev der på CBS derudover afholdt møde for censorer med deltagelse af 65 censorer, hvor dekanen gav en generel status vedr. uddannelsesområdet, herunder en orientering om status for de strategiske initiativer, samt de kommende tiltag vedr. indførelse af forfattererklæring i forbindelse med aflevering af skriftlige arbejder. I tilknytning hertil var der orientering og debat vedrørende bl.a. individualisering af skriftlige gruppearbejder på HD studierne, aktuel status på CBS vedr. snyd og plagiering samt feed back til eksaminanderne ved karaktergivning.

Den 13. september 2011 blev der i forbindelse med CBS mødet for censorer sammen med et udsnit af de tværgående censorer foretaget en gennemgang af problemstillinger, som i betydende grad har betydning for uddannelsernes indhold og niveau, eksamenskvaliteten samt censorernes virke. Det blev bl.a. fremhævet, at universiteterne nødvendigvis bør engagere sig i den tværgående censur som en sikring af en ensartet landsdækkende bedømmelsesstandard, som netop opnås gennem censorformandskabets udpegning og fordeling af et antal censorer på tværs af institutioner og fag.

Dekanmøder

Der har været afholdt møder mellem censorformænd og dekaner:

Den 27. september 2010 på ASB – Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

Den 18. januar 2011 på AU-BS – Aarhus Universitet, Business and Social Sciences:

- Der er fokus på fusion og fakultetsstruktur.
- Der lægges vægt på, at identitetsudviklingen på AU-BS ikke skal forringe HD uddannelsernes klare profil som handelshøjskoleuddannelser.
- Der arbejdes på udvikling af censorkapaciteten i det midtjyske område som følge af fusionen 1. januar 2011.
- AU arbejder specifikt med udvikling af IT til fremme af uddannelsessystemet.

Den 15. november 2010 på AAU – Aalborg Universitet:

- Der er fokus på strukturudvikling og etablering af en organisationsstruktur med færre fakulteter.
- AAU ønsker et øget optag fra akademiuddannelserne, hvilket nødvendiggør øget fokus på fastholdelse af de enkelte studieretningers faglighed og identitet.

Den 23. november 2010 på SDU – Syddansk Universitet:

- Der arbejdes intensivt med håndtering af masseuddannelser og behov for varierende pædagogik.
- Der arbejdes på omlægning af de administrative strukturer, og grænseregionsindsatsen står over for en afgørende revurdering.

Den 8. april 2011 på CBS – Copenhagen Business School:

- Der er fokus på censorernes møde med CBS, herunder stimuleringen af censorernes engagement i den faglige uddannelsesudvikling.
- Endvidere diskuteres antallet af anke- og klagesager samt årsagerne hertil med udgangspunkt i studenterkulturen.

På alle møderne drøftedes håndteringen af snyd og plagiering. Selv om de fleste universiteter har anskaffet elektroniske arbejdsredskaber (Genuine Text / Safe Assignment / Turnitin / Urkund), er det censorformandskabets opfattelse, at der fortsat er lang vej at gå, inden systemerne er reelt implementeret, og at der er udarbejdet konkrete vejledninger i anvendelse heraf, når bedømmerne har konkrete observationer hhv. mistanke om snyd og plagiering.

Møde med HD Fællesudvalgets formand

I forbindelse med konstitueringen af HD Fællesudvalget pr. 1. april 2011 har der været afholdt møde mellem den nyvalgte formand, Lars Meldgaard (LM) fra SDU, Slagelse samt Censorformand Mads Bjerre (MB) og Censornæstformand Erik Hjortkær Andersen (EHA)

LM orienterede om processerne i forbindelse med nykonstitueringen med fokus på HD Fællesudvalgets koordinerende funktioner til fremme af de studerendes fri bevægelighed mellem uddannelsesinstitutionerne, under hensyntagen til institutionernes individuelle forskelligheder og deres ansvar for at overholde bekendtgørelserne. MB orienterede om censorformandskabets sammensætning, herunder udvidelsen med Peter Carøe som censornæstformand på HD-IB (International Business), samt EHA's udvidede dækning af HD 1.del på Niels Brock / EA-CBA. Derudover diskuteres øvrige centrale forhold som bl.a. indeholdt i efterfølgende afsnit. Herunder ikke mindst kravet til individualisering af gruppeudarbejdede projekter.

Høringssvar og myndighedskontakt

Studieordninger

I forbindelse med HD Fællesudvalgets fortsatte arbejde med koordination af HD 2.del studieordningerne er meddelt følgende, i uddrag:

De fremsendte studieordninger varierer i indhold og opbygning fra institution til institution ved blandt andet at indeholde større eller mindre dele af de fagbeskrivelser som Formandskabet kommenterede sidste år.

I henhold til Bekendtgørelsen skal studieordningerne indeholde regler om adgangsberettigelse, mål med uddannelsen, omfang angivet i ECTS points, undervisningsformer m.v. altså mere praktiske forhold, der kan hjælpe den studerende i kontakten med institutionen, medens de faglige forhold relateret til de enkelte specialstudier skal placeres i fagbeskrivelserne, som eventuelt kan være bilag til studieordningerne.

Det skal imidlertid understreges, at vi finder, at Censorformandskabets primære rolle er at medvirke i kvalitetssikringen af uddannelsen jf. § 35 i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser. Derfor er vores opgave mest relateret til fagbeskrivelserne, medens Studieordningerne efter vores opfattelse er et område, som henhører under institutionerne med Fællesudvalget som koordinerende enhed.

Ikke desto mindre vil vi gerne udtrykke vores støtte til en indsats for at få studieordningerne gjort ensartet i form og indhold.

En gennemlæsning af de fremsendte studieordninger giver indtryk af meget stor forskellighed, der ikke fremmer den gennemsigtighed og dermed ensartethed, UVM lægger vægt på nationalt.

Så selv om dette altså ikke er censorformandskabets egentlige område, kan vi efter gennemlæsningen være fristet til at foreslå, at man overvejer om et fællesparadigme for udarbejdelse af studieordninger kunne være nyttigt, herunder i hvilket omfang og hvilken form, de faglige beskrivelser inddrages i selve studieordningen.

Censorer i fusionsprocessen mellem AU og ASB

I forbindelse med det afsluttende fusionsforløb pr. 1. januar 2011 mellem Aarhus Universitet (AU) og Handelshøjskolen i Aarhus (ASB) blev der rettet fælles henvendelser til Videnskabs- og Undervisningsministerierne fra dekanen og de økonomiske og erhvervsøkonomiske censorformænd med anmodning om dispensation vedr. censorers ansættelsesforhold jfr. §51 og §23 i de respektive eksamensbekendtgørelser. Dispensationsanmodningerne blev imødekommet med virkning frem til den 28. februar 2011.

Undervisningsministeriets årstema

I forbindelse med Undervisningsministeriets årlige censorformandsmøde den 25. november 2010 blev det diskuteret at sætte fokus på professionalisering og kvalificering af censorvirksomheden. Der blev dog ikke formuleret noget tema for det kommende arbejdsår.

Ny hjemmeside

Der har i beretningsåret været arbejdet med udvikling af ny hjemmeside, som blev offentliggjort den 29. april 2011 i egen identitet under: www.censorerne.dk

Hjemmesiden henvender sig til hovedmålgrupperne: censorerne, administrationerne på universiteterne, ministerierne samt interessenter i øvrigt på det erhvervsøkonomiske uddannelsesområde.

Centreret omkring en kort præsentation af funktioner og opgaver for sekretariat, censorformandskaber og censorer, afspejler strukturen i hjemmesidens forside søgningen på hovedområderne for censorernes og censorinstitutionens funktionsgrundlag, nemlig:

- Myndighedskravene jfr. lov- og bekendtgørelsesfastlagte regelsæt som findes i venstresiden under: **"Bekendtgørelser"**.
- Universiteternes studieordninger, fagbeskrivelser og øvrige informationer som findes i højresiden under: **"Links til universiteter"**.
- Suppleret med diverse praktiske detaljer herunder konkrete vejledningspunkter som findes i venstresiden under: **"Bedømmelse"**.

Vejledningspunkterne under "Bedømmelse" er også genereret ud fra de konkrete tilbagemeldinger fra diskussionerne på censormøderne i løbet af efteråret 2011, og udgør således et samlet og koncentreret overblik over censorkorpsets egne fokuspunkter fra det daglige virke.

Hjemmesiden bliver teknisk faciliteret af IT afdelingen på Aarhus Universitet. Den løbende opdatering foretages direkte af censuresekretariatet.

Individualisering

Der er landsomfattende problemer med individualisering af skriftlige arbejder på både HD 1.del og på HD 2.del. Det er væsentligt at notere, at eksamen aflyses, hvis der ikke er fuld individualisering bortset fra problemformulering, afgrænsning, konklusion og evt. metodeafsnit. Afvisning af en opgave som følge af manglende individualisering kan (jfr. CBS) betragtes som et brugt eksamensforsøg med mulighed for at tilmelde sig omprøve.

Generelt bør opfyldelse af individualiseringskravet checkes af institutionerne ved modtagelse af de studerendes afleveringer, således at det skriftlige arbejde kan afleveres til bedømmerne i fuldt lovlig stand. Fremsendelse af individualiseringer umiddelbart efter aflevering accepteres indtil videre som en praktisk foranstaltning. Det er væsentligt at information og vejledning fra institutioner til studerende i enhver henseende er klar og tydelig.

I forbindelse med individualiseringen af HD hovedopgaver har der på et af universiteterne været et uheld i studieadministrationen hvorved eksamensvilkårene for 7 grupper hver med to studerende ved et administrativt uheld er blevet fastsat efter gammel studieordning, hvorved de pågældende studerende ikke har fået foretaget individualisering af teksterne i deres hovedopgaver.

Af hensyn til de studerende blev det vurderet ukorrekt at aflyse eksamen, hvorfor det er blevet indskærpet over for eksaminatorer og censorer ekstraordinært at lægge vægt på den mundtlige eksamination af de studerende.

Der er tale om et enkeltstående forhold på det pågældende universitet.

Snyd og plagiering

Det er i stigende grad nødvendigt at forholde sig til snyd og plagiering, samtidig med at det ofte er uklart af hvem, hvorledes og hvornår der foretages kontrol heraf.

Generelt skal det understreges, at undersøgelserne for snyd og plagiering administrativt må påhvile institutionerne i en fast systematik ved hjælp af deres elektroniske arbejdsredskaber, gerne ved modtagelse af de studerendes elektroniske afleveringer.

Procedurerne for plagieringskontrol bør være ensartede, landsdækkende og på tværs af institutter på de enkelte universiteter og universiteterne imellem, således at der ikke opstår forskellige normer og kulturer på de enkelte institutter og universiteter. De enkelte bedømmere har ingen mulighed, endsige ansvar for at gennemføre plagieringskontrollen, da de ikke kan forventes at have adgang til eller indsigt i anvendelsen af undersøgelsesprogrammer. Derimod vil det være principielt korrekt at lade censor og eksaminator foretage den endelige vurdering og afgørelse af snyd og plagiering, evt. baseret på fremlæggelse af indicier herfor fra institutionens side, fremkommet ved hjælp af bl.a. elektroniske arbejdsredskaber, som en del af deres ansvar for bedømmelsen.

Indtil der etableres en konsistent håndtering af snyd og plagiering bør alene censors hhv. eksaminators mistanke herom medføre en undersøgelse fra institutionens side for snyd og plagiering.

Konstateres forholdet i løbet af eksaminationen, gennemføres denne inkl. karaktergivning, men med tilbageholdelse af karakteren indtil forholdet er undersøgt jfr. institutionens / universitetets snyd- og plagieringspolitik.

Ved mistanke om snyd og plagiering, der bygger på indicier, må det være muligt efterfølgende at anmode institutionen om at foretage undersøgelse heraf. Også selv om karakteren er givet.

Til trods for at plagieringskontrollen påhviler institutionerne medfører håndteringen heraf et øget tidsforbrug for bedømmerne. De tidsmæssige rammer for at verificere snyd og plagiering bør derfor honoreres særskilt.

Det er i øvrigt konstateret, at censor sjældent får underretning om, hvad slutresultatet af en indberetning for snyd bliver. Censor kan ikke påklage afviste indberetninger om eksamenssnyd og plagiering, det er institutionernes suveræne afgørelse.

Forfattererklæring

For at forebygge for lange opgaver samt tydeliggøre betingelserne i forbindelse med snyd og plagiering anbefales det, at institutionerne afkræver forfattererklæringer ved modtagelse af de studerendes afleveringer. Herigennem tydeliggøres den studerendes ansvar for, at omfanget af opgaveteksten er lovligt, når den forelægges bedømmerne.

Forfattererklæringen kommer således til at fungere som et tillæg til §19 stk. 6 i Undervisningsministeriets eksamensbekendtgørelse vedr. uretmæssig hjælp (Tro og Love – erklæringen).

Sanktioner

Det anbefales, at HD Fællesudvalget på landsplan koordinerer fælles procedurer for sanktioner i forbindelse med snyd og plagiering, som pålægges den studerende. Bortvisning for en periode er en uhensigtsmæssig sanktionsform, hvis den studerende kan læse på et andet universitet i karensperioden og efterfølgende opnå merit-overførsel af eksaminer fra andre universiteter.

Studieordningernes fag- og målbeskrivelser på HD 1.del

Gennemsigtighed og ensartet kvalitet mellem institutionerne og over hele uddannelsesforløbet kunne sikres bl.a. gennem fælles skabeloner for studieordningerne og deres fag- og målbeskrivelser på HD 1.del og videre på HD 2.del.

Gennem en fælles strukturering heraf, sikres en vis ensartethed samt den frie bevægelighed for studerende på tværs af institutioner. Det konstateres at de enkelte institutioner lever op til målbeskrivelserne, men med meget varieret fokusering mellem teori og praksis.

Til trods for at man lokalt lever op til de formulerede målbeskrivelser, er der dog konstateret niveauforskelle mellem institutionernes læringsmål og dermed litteraturkrav. Der efterlyses således en fast minimumsstandard herfor, herunder også for balancen mellem metode / teori / praksis.

Vedr. censur er der på HD 1.del i praksis alene ekstern censur på fagene samfunds- og erhvervsøkonomi samt på det afsluttende projekt. Det betyder at censorinstitutionen kun har en begrænset indsigt i de øvrige fag og dermed også for at stå som rådgiver herom overfor Undervisningsministeriet. Formanden for HD Fællesudvalget anerkender problemet og vil med fællesudvalget drøfte hvorvidt en del af den eksterne censur kan flyttes over på disse fag.

Den fremtidige tilgang af HD studerende

Der rapporteres om tiltagende ændringer i de HD studerendes kompetenceprofiler og kvalifikationer i forhold til de grundlæggende krav i bl.a. HD 1.del studieordningerne.

Problematikken indeholder en

- erhvervsmæssig fordeling, kombineret med en
- fordeling mellem primær uddannelse og supplerende voksenuddannelse.

Fagligt understøttes denne fordeling ved at HD-O og HD-A studerende typisk har en anden forudgående uddannelse, og dermed højere alder end studerende på HD-R, HD-F og HD-FR, der typisk anvender uddannelsen som primær uddannelse.

For sidstnævnte 3 studielinjers vedkommende opstår der efter censorers mening i stigende grad misforhold mellem studiets krav og de studerendes alder / kompetenceniveau. Den manglende studiemæssige modenhed kommer bl.a. også til udtryk i forbindelse med de studerendes manglende kritiske refleksion over faglige forhold såvel som personlige kompetencer.

HD Fællesudvalgets formand er opfordret til at præsentere problemstillingerne for HD Fællesudvalget samt tage initiativ til gennemførelse af en HD dimittendundersøgelse med fokus på aftagerne og deres behov kombineret med de studerendes profiler.

Udviklingen af nye specialeretninger, herunder HD i offentlig økonomi og ledelse hilses velkommen, ligesom censorformandskabet også tilslutter sig at der fokuseres på fagområderne under "service management".

Feed-back samt code of good conduct for censorer

Feed-back efter eksamination bør betragtes som en del af læringsprocessen, specielt i forbindelse med eksamen på det afsluttende projekt / hovedopgave.

Vejledningen på hjemmesiden indeholder anvisninger og regler for korrekt adfærd og formulering i forbindelse med deltagelse i karaktermeddelelser og -begrundelser, herunder tydeliggørelse af udgangspunktet herfor i studieordning, målbeskrivelser, fagbeskrivelse samt karakterbekendtgørelse.

Tilbagemeldinger fra censorer / censornæstformænd, herunder fra den tværgående censur

I tillæg til den løbende fordeling af censorer på institutioner og opgaver foretager censorformandskabet udpegning og fordeling af et antal censorer på tværs af institutioner og fag. Der arbejdes i denne proces ud fra en særskilt beretningsmodel med henblik på at danne et indtryk på tværs af de faste censorberetninger.

Der har i forårs-eksamenssæsonen 2011 været udpeget 16 censorer med 3–5 institutioner til hver for i alt 56 eksaminationsforløb på alle institutioner og linjer samt HD 1.del. For HD 1.del har 5 censorer været fordelt på 11 eksaminationsforløb og på HD 2.del har 11 censorer været fordelt på 45 eksaminationsforløb.

I forbindelse med den tværgående censur, har vi bedt de udpegede censorer fokusere på følgende hovedtemaer, hvor der er tilføjet uddrag fra besvarelserne, modtaget fra de deltagende censornæstformænd og øvrige censorer:

Har studieordninger / fag- og målbeskrivelser samt pensumlistor, rettevejledning og karaktervægtninger været -udsendt på forhånd?

-tilgængelige på website efter anvisning/link?

-udleveret umiddelbart i forbindelse med eksamensaktivitet?

-fyldstgørende for censors funktion samt for eksamination og karaktergivning?

- Fungerer stort set fint alle steder.
- Der forekommer dog tilfælde hvor materialet ikke er modtaget rettidigt.
- Der forekommer forskelle i opdatering mellem hard copy og elektroniske udgaver heraf, men det går den rette vej mod website baseret udformning.
- Udlevering af pensumlistor bør opprioriteres, idet de ofte ikke er til stede.

Har de studerende været i stand til at udvikle klare problemformuleringer, samt fastholde og behandle problemstillingerne i hele opgave- / projektføreløbet?

- Udformning af problemformuleringerne er ved at antage format af indholdsfortegnelser frem for en koncentreret definition af opgavens problematikker.
- Ofte er problemformuleringen ikke problemorienteret, men lægger i stedet op til en beskrivende opgaveløsning. Dette kan vanskeliggøre fokus under opgavebehandling og -skrivning, reducere opgavens problemdiskuterende og -løsende indhold og ikke mindst gøre det svært at foretage konklusioner.
- Der bør lægges vægt på, at opgaven er formuleret og opstillet på en sådan måde, at der er et minimum af akademisk præg, hvorved der kan demonstreres tilsvarende metodiske færdigheder med koblinger mellem teori og praksis tilsat en god portion kritisk sans.
- De skriftlige arbejder kan være så fagspecifikke, at de studerende undlader at indlægge en metodisk vinkel. Det reducerer muligheden for en kritisk diskussion af beslutningsalternativer.
- De studerende anvender sjældent teorien som et aktivt værktøj hverken som inspiration eller kontrol af en helhedsvurdering.

Har de studerende demonstreret flair for anvendelse af og balance mellem metode / empiri / teori samt opfyldt det faglige niveau?

- Der er fortsat udfordringer med at få de studerende til at arbejde tilstrækkeligt metodisk. Vigtigheden af at få metodeundervisning klart på plads alle steder kan ikke understreges nok. Der er tydelig sammenhæng mellem den metodiske tilgang og resultatet. Og også mellem vejleders rolle og den studerendes resultat. Metodeundervisningen skal således rettes både mod de studerende og de lærerkræfter der fungerer som vejleder. Det er selvfølgelig de studerendes eget ansvar at gøre brug af vejleder, men det må være et krav at vejleder også har været gennem et metodekursus før han / hun kan fungere som vejleder.
- De studerende har vanskeligt ved at forstå anden metodisk tilgang end forskellen mellem kvantitativ og kvalitativ metode.
- Med manglende metodisk indsigt og tilgang kan der være en tendens til at dele opgaven i en fagligt og en projektorienteret del med begrænset sammenhæng mellem de to dele.
- I opgaveløsningen kvitteres der ofte ikke for, at de studerende har modtaget forskningsbaseret undervisning.
- Ved anvendelse af alle hjælpemidler ved skriftlig eksamen er der tendens til, at de studerende forfalder til næsten afskrift med meget begrænset eller ingen refleksion over teori og praksis.

Er der ved karaktermeddelelsen blevet meddelt begrundelse med henvisning til fag- / målbeskrivelse / studieordning?

- Generelt ja, men de fleste steder skal der gøres opmærksom på at karaktermeddelelsen skal tage udgangspunkt i karaktervejledningen, herunder brug af fejl / mangler til at forklare / argumentere for karakteren.
- Vejledning i god karaktergivning / meddelelse bør indgå i metodeundervisning af vejleder / eksaminator.

Er der observeret studieforhold hhv. forhold i øvrigt på universitetet der påkalder sig særlig opmærksomhed?

- Den tværgående og afsluttende opgave på HD 1.del er et godt instrument til at træne færdigheder i sproglige formuleringer og struktureringer.
- Denne færdighedstræning kan der være god brug for i nogle tilfælde bl.a. i henseende til at præsentere de skriftlige opgaver på en for læseren venlig måde gennem forbedret sætningsopbygning, grammatik og syntaks.

Er normerne for censors timeindsats blevet meddelt forud for hhv. i forbindelse med eksaminationen?

- Censorerne udtrykker divergerende iagttagelser på dette felt.
- Der er dog fokus på, at samme type opgaver bør tildeles samme timesats på alle institutioner.
- Der udtrykkes ønske om at der afsættes tid til transport til / fra institutionen i forbindelse med korte eksaminationsforløb ved fx enkeltstående syge- eller ombedømmelser. Universiteterne opfordres således til at være opmærksomme på optimering af censors tidsforbrug, specielt i forbindelse med behandling af få opgaver.

Kommentarer, observationer og indtryk i øvrigt fra eksamination og samspil med universitet og studerende:

- De studerendes integration i studiemiljøet er væsentlig. Dog kan tætte relationer mellem vejleder og studerende vanskeliggøre en uafhængig bedømmelse, eksempelvis i forbindelse med tilbagemeldinger / feed-back.

Kommentarer i øvrigt:

- Fortsat behov for udvikling af evaluering i forhold til fag- og målbeskrivelser.
- Fortsat meget forskellig vægtning af indholdet i hovedopgaver / projekter. Hver institution har sine foretrukne metode- og empirivalg. Der er meget stor forskel på længden af opgaverne.
- Med øget antal og omfang af bilag lægges væsentlige dele af opgaveforståelsen uden for den centrale tekst og fjernes dermed fra problembehandlingen. Bilagene skal alene bruges som underliggende dokumentation og verificeringsgrundlag.

Grundlaget for Eksamen

Tilbagemeldingerne i censorberetningerne giver ikke anledning til bemærkninger vedrørende §25 stk. 1, nr. 1 i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser nr. 1016 af 24. august 2010 vedrørende prøvernes overensstemmelse med de mål og øvrige krav, som er fastsat i bekendtgørelser eller i henhold til bekendtgørelser ud over betragtningerne i de ovennævnte afsnit.

Eksamensforløbet

Tilbagemeldingerne i censorberetningerne giver ikke anledning til bemærkninger vedrørende § 25 stk. 1, nr. 2 og nr. 3 i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser nr. 1016 af 24. august 2010 vedrørende gennemførelse af prøverne i overensstemmelse med gældende regler, samt ensartet og retfærdig behandling og pålidelig bedømmelse i overensstemmelse med reglerne for karaktergivning og øvrige regler for uddannelsen ud over betragtningerne i de ovennævnte afsnit.

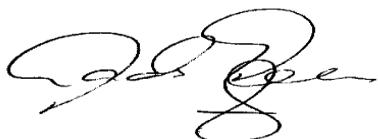
Samarbejde

Samarbejdet mellem institutioner, HD Fællesudvalg, censorformandskab og censorer har i det forløbne beretningsår været i fin balance omkring det videre arbejde med fagbeskrivelser og bekendtgørelse, samt den nære kontakt i form af bl.a. censormøder, dekanmøder og møde med HD Fællesudvalget.

Konklusion

Elementer der bør vurderes i forhold til uddannelsernes indhold og eksamensforløb fremgår af de anbefalinger, der fremgår af ovenstående.

Aarhus den 30. september 2011

Mads Bjerre
Formand for censorkorpset for HD uddannelserne

De Erhvervsøkonomiske Censorsekretariater
Aarhus Universitet, Business and Social Sciences
Fuglesangs Alle 4, 8210 Aarhus V.

T: 8948 6737

M: povlt@asb.dk

W: www.censorerne.dk

Årsberetningen er sendt til:

Undervisningsministeriet

Rektorerne for:

Aalborg Universitet

Aarhus Universitet

Copenhagen Business School

Niels Brock / EA-CBA

Syddansk Universitet

Dekaner m.fl. med ansvar for de erhvervsøkonomiske uddannelser ved:

Aalborg Universitet

Aarhus Universitet, AU-Herning

Aarhus Universitet, Business and Social Sciences

Copenhagen Business School

Niels Brock / EA-CBA

Syddansk Universitet

Samt til orientering for:

Censorerne for HD-uddannelserne

HD Fællesudvalgets formand

Danske Universiteter

Videnskabsministeriet

2011-09-30